

ዘመን ሲቀየር የሰላም ዘንባባ እናንሳ

ተኮላ መኮንን

tekolamekonen@yahoo.com

“እናት አባት ቢሞት ባገር ይለቀሳል፤

አገር የሞተ እንደሁ ወዴት ይደረሳል።”

አገር እንዴት ይሞታል? አገርማ ዘለዓለማዊ ፣ ሕዝብ ደግሞ እድሜያዊ ነው ብለው የሚከራከሩ ሰዎች አሉ። ሞትን በቀጥተኛ መንገድ ወስደውት መሆኑ ነው። እኛ ደግሞ ያመጣውን የጋራ ውጤት እያየን ልዩነታችንን እያሰብን እንኳን ብናሰላው በ 1960 ቹ ነጻ ወጥተው እንደ አገር የተዋቀሩትን የአሕጉራችንን መንግሥታት የትኛቸውንም እንበልጣቸዋለን ማለት ሃቅ ይሆናል። አብረን መኖር ብቻ ሳይሆን በብዝሃነታችን እየኮራን፣ በታሪካችን አንገታችንን እያቀናን ያለን ሕዝቦች በመሆናችን ልንኮራ ይገባናል። ሰዎች ሺ ዓመት ለመቆየታችን መስካሪዎች ከውጭም መጥራት የሚቻል ቢሆንም አንድ ለመሆናችን ሰስት ሺ ቆጠሮ ካልሆነ አሻፈረኝ የሚል ወጣት ግን አላፈራንም። የተፈጠረው ኢትዮጵያዊ ነኝ የሚለው፣ ዘፈን ሲዘፈን እንባ የሚያንቀው፣ ባንዲራ ሲውለበለብ ሲቃ የሚተናነቀው፣ በስሜት የሚዘለው፣ ሃገር ወዳድ የሆነውን ወጣት ነው። በየቀኑ እያስተዋልን ያለነው በራሱ የሚተማመን ለሥራ ክብር የሚሰጥን ትውልድ ነው። ለቴዎድሮስ (ቴዲ አፍሮ) ዘፈን ምላሽ ወጣቱ ያሳየውን የስሜት መግለጫ መመልከቱ ይህንን ያረጋግጣል ብዬ አስባለሁ።

“በአውሮፓውያን ቅኝ ሆኖ በመቆየቱ የሚኮራ የኤርትራ መንግሥት ብቻ ነው” እንደተባለው ሁሉ ነፃነታችንን ጠብቀን በመኖራችን የምንኮራ ደግሞ ኢትዮጵያውያን ነን ማለት እውነት ነው። ባለፈው የትግል ዘመን በቃላት መጋደላችን ሳያንስ ዛሬ በባንዲራ መጣላታችን እንዲቆም የትላንትናው ትምህርት ሊሆነን ይገባል እላለሁ። እኔ በግል የምመርጠው ባንዲራ ባይኖርም ሕዝቡ የተቀበለውን ለማክበር ግን ችግር የለብኝም። በውጭው ዓለም ለመንግሥት ተቃውሞ መግለጫ የሃገሪቱን ባንዲራ ሲያቃጥሉ አስተውላለሁ። ለምን ቢባል በዚህ ባንዲራ ስም ወንጀል እየተሰራብን ነው ብለው ስለሚያምኑ መሆኑ ነው። በሃገራችን ደግሞ ለመቃወም የሚደረገው የተቀየረ ባንዲራ አንስቶ ማውለብለብ እንደሆነ ያስተዋልነው ጉዳይ ነው። ታዲያ በእኔ እምነት ባንዲራው አንድነት ካላመጣና የመለያ መንስኤ ከሆነ ለምን ውይይት ተከፍቶበት የትኛው ተቀባይነት አለው ብለን አንወስንም? ክልሎች የሚያውለበልቡትን ባንዲራ እያየሁና እየተቀበልኩ ስንቶቻችን ነን የክልላችንን ባንዲራ የምናውቀው? ብዬ ግን ጥያቄ ማቅረብ እወዳለሁ። በስሜትና በእልህ የምናደርገው ማናቸውም ነገር ችግር እንደሚያስከትል ደግሞ ማጤን የግድ ይሏል። ታዲያ አንተ የክልል

ባንዲራ አይኑር ነው የምትለው? የሚል ጥያቄ ቢነሳ አይደለም ከ 26 ዓመት ማውለብለብ በኋላ እንኳን ስንቶቻችን ነን ባንዲራውን የምናውቀው? ብሎ በመጠየቅ ሁሉም እራሱን እንዲፈትሽ ለማድረግ ነው ብዬ ልመልስ።

በተለያዩ ጊዜ በምጽፋቸው አስተያየቶች ሁሉ መከባበርን ሳነሳ እንደ ነበረ ዛሬም እሱን ማጠናከር እወዳለሁ። የምንጠቀምባቸውን ቃላቶች የመምረጥ ሃላፊነት አለብን ብዬ አምናለሁ፤ “ነፃ አወጣሁህ” የሚለኝ ማንኛውም ግለሰብ የእኔንም ሆነ የሕዝብን ተሳትፎ ማጣጣሉ ነው ብዬ ስለምወስደው ያናድደኛል። የራስን ወገን ከቦ ሌላውን አብጠልጥሎና ንቆ መናገር መቆም አለበት ብዬም አምናለሁ። ለዚህም በተለያዩ መጣጥፎቹ የተከራከርኩበት ጉዳይ ነው። ሕዝብ መከባበር እንጂ መሰደብ የለበትም። በድርጅትና በሕዝብ መካከል ልዩነት መኖሩን መቀበል ደግሞ የግድ ይሏል። በምኖርበት የሰሜን አሜሪካ አካባቢ የኢትዮጵያ የሚሉ የመረዳጃ ማህበሮች ውስጥ እንኳን አባል ለመሆን የማይፈልጉ ግለሰቦች የቡድን መረዳጃ ማህበር ሲያቋቁሙ ሳይ አዝናለሁ ይገርመኛል። ለምን ቢባል አንድነት መቀራረብ የሚመጣው ከሌላው ጋር አብሮ በመሥራት ነው ብዬ ስለማምን ነው። ስለእራሴ ሙብት መከራከርና ማስከበር ያለብኝ እኔው እራሴው መሆን አለብኝ ብዬ ስለማምን ጭምር ነው። ስለሌላው ሙብት ከምከራከር ይልቅ ሙብቴ ተነካ የሚል ሲኖር የጠነከረ ትስስር መፍጠር ይቻላል ብዬ ስለማስብም ነው። የእግር ኳስ ግጥሚያ ሲደረግ እኔ የሌለሁበት ኢትዮጵያዊ ሊሆን አይችልም መካፈሌን ልትገድቡት አትችሉም የሚል ሰሜት ተፈጥሮ መሳተፍ ካልተቻለ በፖለቲካ ብቻ ሳይሆን ከፖለቲካም ባሻገር የልዩነት ጉድባ እየቆፈረ ያለው ከሁሉም ወገን ይሆናልና ነው።

ሌላው የሚደንቀኝ በፖለቲካና በሶሻል ሕይወት ሳይሆን ሰው እንዴት በሃይማኖት ይከፋፈላል፤ ይጣላል ብዬ እራሴን ስጠይቅ ነው? የተለያዩ እምነት ቢሆን ጥሩ፤ የኦርቶዶክስ እምነት ተከታይ የሆነውን ብንወስድ ሲኖዶስ “የሰደት ሲኖዶስ” እየተባለ ተለያይቶ ሲጣላ ማየትን የመሰለ የሚያሳዝን ምን ነገር ይኖራል። “የሰደት ገነት፣ የሃገር ቤት ገነት” ይኖራል ብለን እናስብ ይሆን። በልጅነቴ አዲስ አበባ የሚመጡት አክስቴ አብረውን ይከርሙና በሉ ሚካኤል ሳይደርስ አገሬ ልግባ ሲሉ ለምን ይቸኩላሉ የካ ሚካኤል እኮ ቅርባችን ነው እዚያ ማስቀደስ ይችላሉ ስንላቸው “አይ ወዲያ ይሄና ያስቢገር ሚካኤልን ምን አንድ አደረገው” ይሉ ነበር። ያኔ በሳቸው ስቄአለሁ ዛሬ ግን በምታዘበው ዳግመኛ መሳቅ ጀመርኩ።

የሃይማኖት አባቶች የሌላውን ስህተት ከማጉላት ይልቅ የራስህን ስህተት ለማረም መጀመሪያ ተነሳ ይላሉ። ስለሆነም ከሰፈር ባሻገር ማየት ከጀመርንና የራሳችንን ብቻ ሳይሆን የሌላውን ትልቅነት ከተቀበልን ለመስማማት ትልቅ ቋሚ ተከልን ማለት ነው። በየትኛውም በኩል ጀግና እኔ ነኝ የሚልን ሰው ጀግንነት እንደየግለሰቡ ነው ማለት የተገባ ይመስለኛል። አንድ ሴት አጥ የማጫትን ሚስት እኔ እንጂ ቤተሰቦቼ

መምረጥ የለባቸውም እያለ ቆይቶ ለሌላው ግለሰብ ሚስት የምትሆንህ ይቺ ናትና ተቀበል ብሎ ማስገደድ ከሞከረ ከጅምሩም የአመለካከት ችግር ነበረበት ማለት ነው ብዬ እገነዘባለሁ።

ሌላው ላነሳው የምወደው ነጥብ ደግሞ አገር የመንግሥት ደጋፊ ብቻ እንደሆነች አድርጎ የመመልከት ሁኔታ መቀየር እንዳለበት ነው። ይህንን አመለካከት ካየነው ለግንዛቤ ያክል ምርጫ ሲደረግ ያለውን መንግሥት ደግፎ ያልመረጠ ሁሉ ጠላት ሊሆን ነው ማለት ነው። የዲሞክራሲ አመለካከትን ከመናዳም ባሻገር ይህ የከረመ ያደገ ጠባይ ሆኖ ለወጣቱ የምናሳልፈው እንዳይሆን ያስፈራኛል። ያልተሰማማንን ባንዳ ስንል ነበረና። በቤተሰብ ልጅን መወንጀል በዘር ግለሰብን መፈረጅ ትክክል እንዳልሆነ እየተቀበልን ለክርክር ማሸነፊያ ለጥቅም ማስጠበቂያ ለመቀለጃ ስንጠቀምበት ግን እንዴት ትክክል ነው ብለን እንወስደዋለን?

ባደግሁበት አካባቢ እሩር ለገና ይጫወቱና ያሸነፈው ቡድን ተሸናፊውን ሆኖ በል እያለ በዘፈን ያሳደባል። ታዲያ ከማስታውሰው የስድብ ግጥም አንዱ ሁለቱ ልጆቹ ተባርከውላታል፤

እንጨት እየሸጡ ጥሬ ያቀምሷታል።

የሚለው ነው። እግዜር ያሳያችሁ አደባባይ አውጥተው የሚሳለቁበት እናት መሳለቂያ የሆነችው ችግረኛ በመሆኗ መሆኑ ነው። የልጆቹ “ደካማ ጎን” ደግሞ ከችግረኛ እናት መወለዳቸው መሆኑ ነው። ታዲያ እኛም በዘሩ፣ በቤተሰብ ወንጀል፣ ተቀናቃኝነታችንን ቅርጫት ውስጥ በመክተት ሌላውን አንገት ለማስደፋት መሞከር ካላቆምን እንዴት ስለእኩልነት ልናወራ እንችላለን? ከባልሽ ባሌ ይበልጣል ሽሮ አበድሪኝ የሚል አባባልም ሙሉ በሙሉ ከአስተሳሰባችን ካለሰወጣንና ካልጸዳን እንዴት ሁላችንም አንድ ሆነን ለሁሉም ሙብት ቆመናል ብለን ሌላውን ማሳመን እራሳችንም ማመን እንችላለን? ዛሬ የአውሮፓውያን የአዲስ ዓመት ዋዜማ ነውና ካለሁበት ሆኜ ለኢትዮጵያውያን ወንድሞችና እህቶቼ የመልካም ዓመት ምኞቴን እየገለጽኩ እስቲ ሁላችንም ለመከባበር፣ ለመፈቃቀር፣ አብሮ ለመክረም፣ ድንቁርናንና እረሃብን ችግረኛነትን በጋራ ለመዋጋት፣ እጅ ለእጅ በመያያዝ የሰላም ዘንባባ ይዘን የፍቅር ቁጤማ አስረን በአዲስ መንፈስ እንነሳ። በማጠቃለያዬ የታወቀውን የአብርሃም ሊንከንን ጥቅስ ልዋስና ልደምድም።

“I destroy my enemies when I make them my friends.”

Abraham Lincoln

“ጠላቶቼን ያጠፋኋቸው ጓደኛ ሳደርጋቸው ነው። ”

ሰላሙን ያድለን
ኢትዮጵያ ለዘላለም ትኑር

